

גוף ונפש - אחד הם

ד"ר ברקת שיף

תפיסת הגוף והנפש כישות אחת היא חדשה יחסית בעולם המערבי. הפילוסופים הקלסיים ואלה שהלכו בעקבותיהם אפילו עד ימנו הגדירו אדם כמורכב מגוף ורוח. הדת היהודית והדת הנוצרית ראו רוחניות וגופניות באדם ככוחות מנוגדים השולטים במחשבה ובמעשה האדם. ההפרדה הזאת מופרכת ככל שהבנתנו במדעי הטבע בכלל ובפיזיולוגיה הומנית גוברת.

בטפול בכאב - יותר מאשר בטפול ב"מחלות" אחרות – הידיעה שכל התהליכים שאבותינו הגדירו כנפשיים מרגשות נעלים כמו "אהבה" "נאמנות" "חמלה", מחשבות פילוסופיות, פתרון בעיות מתימטיות מסובכות ועד הדחפים הארציים והמגונים ביותר כולם נובעים מתהליכים ביוכימיים – שהם אולי מסובכים ולא לגמרי ברורים לנו- אבל אינם בגדר תהליכים מטפיסיים. הידיעה הזאת גרמה וגורמת באופן מתמיד לשנוי בדרכי בטפול בכאבים השונים.

יש קשר הדוק בין המושג כאב לבין דכאון ודחק שהוכח באופן סטטיסטי וגם באמצעות הדמיה (PET MRI) ועי מחקרים פיסיולוגיים וביוכימיים. גם תופעת הפלצבו שגרמה מאז ומעולם מבוכה בקרב מטפלים ומטופלים בגלל ההפרדה המלאכותית בין גוף ונפש מובנת היום יותר ומוערכת יותר כאמצעי טפולי.